



Diputació
Barcelona

GRANS JOCS

JOCS POPULARS D'ARREU DEL MÓN

GUIA DIDÀCTICA



ÍNDEX

1.	Presentació	3
2.	Plantejament general	3
3.	Objectius educatius	4
4.	Contingut del bagul	4
5.	Instruccions dels jocs	5
6.	Muntatge i dinamització	8



1. Presentació

El bagul de “Grans jocs populars” és un recurs lúdic i cultural que facilita la creació de nous espais de joc on la cultura popular, el desenvolupament psicomotriu i la interrelació entre els participants hi tenen un paper destacat.

En aquest bagul hi trobareu un recull de grans jocs populars que esdevenen un recurs per gaudir de les estones de lleure i una eina per a la comunicació i la relació entre els membres de la comunitat.

El bagul inclou el material necessari per convertir els equipaments educatius o els espais públics del municipi en un escenari idoni perquè tothom gaudeixi d'aquesta selecció de jocs populars. La proposta està dissenyada especialment per donar a conèixer la riquesa pedagògica del joc, sempre present a tota societat i cultura. Els jocs són senzills i amb poques regles, i proporcionaran una estona divertida a persones de totes les edats.

La guia que teniu a les mans conté les regles i normes d'aquests jocs, juntament amb un seguit de criteris sobre el seu muntatge i dinamització.

Aquesta iniciativa, impulsada per la **Diputació de Barcelona**, pretén promoure el desenvolupament d'activitats lúdiques als municipis perquè els habitants descobreixin la potencialitat social i cultural del joc.

2. Plantejament general

El joc és una eina de creixement que, a partir de la satisfacció de les necessitats lúdiques de l'ésser humà, n'afavoreix el desenvolupament a tots els nivells: motor, cognitiu, afectiu, social i cultural.

La importància psicopedagògica del joc es concreta en diversos aspectes:

- Permet desenvolupar habilitats i actituds imprescindibles en el desenvolupament de les persones.
- Incentiva el plaer per la recerca i l'experimentació (curiositat i optimisme).
- Estimula la imaginació i la creativitat.
- Actua com a reflex i enllaç sociocultural.
- Possibilita el manteniment de la competència lingüística i la comunicació.
- Representa una font de plaer i satisfacció. Ajuda a descarregar tensions i a expressar emocions.
- Afavoreix la relació entre generacions (avis/àvies, mares/pares i nens/nenes que comparteixen un espai lúdic).
- Proporciona confiança en un mateix i millora l'autoestima.
- Estimula l'afany de superació personal i l'autonomia.

3. Objectius educatius

Els principals objectius educatius d'aquest material són:

- **Afavorir la sociabilitat.**

El joc ofereix una gran oportunitat per al desenvolupament i l'ús del llenguatge, fomenta les relacions i la comunicació, i proporciona satisfacció emocional i seguretat. A més, el joc compartit afavoreix la valoració pròpia i la dels altres, així com l'apropament entre generacions i la promoció de missatges positius i reforçadors dins del grup d'iguals.

- **Afavorir la relació intergeneracional**

El joc ha esdevingut un element de transmissió cultural entre generacions. Els jocs del bagul ens permeten conèixer i practicar antics jocs populars, afavorint l'intercanvi i servint de nexa d'unió i relació entre persones de diferents generacions. Per la seva tipologia, poden ser practicats tant per infants com per adults de manera natural i distesa.

- **Desenvolupar habilitats psicomotrius**

Les propostes lúdiques del bagul requereixen habilitats psicomotores a l'hora de jugar. La coordinació, la punteria o la precisió són habilitats claus per gaudir dels diferents jocs.

4. Contingut del bagul

Jocs:

1. Billar Nicolàs
2. Billar japonès
3. El martell
4. Espirale

Senyalització:

Una pantalla enrotllable per presentar l'espai.
Quatre expositors amb les regles dels jocs.



5. Instruccions dels jocs

● **Billar Nicolàs**

Joc popular que estimula la coordinació de moviments, la competitivitat i la destresa.

Temps aproximat: entre 5 i 10 minuts.

Jugadors: 4 persones.

Material: Tauler.
Una bola de suro.
Quatre peres de goma.

Objectiu del joc: Ficar la bola de suro dins les porteries dels altres jugadors.

Desenvolupament del joc

Els jugadors se situen als costats del tauler, on hi ha les quatre "porteries" en forma de forat.

Cada participant col·loca una forqueta metàl·lica dins el forat que es troba darrere la seva porteria i hi recolza el coll de la seva pera de goma. La pera de goma no se'n pot treure en tota la partida, però pot girar cap a un costat i l'altre.

Per començar la partida es deixa caure la pilota de suro al mig del tauler. Un cop la pilota és en joc, els jugadors han de fer pressió amb la pera de goma de manera simultània per bufar la bola i evitar que s'introdueixi dins la seva porteria.

Cada vegada que la bola s'introdueix dins la porteria d'un jugador, aquest jugador perd un punt. Guanya el joc l'últim jugador o jugadora que resti amb punts un cop tots els companys els han perdut.

Les partides es disputen entre quatre jugadors.



● Billar Japonès

Variante del billar que desenvolupa la precisió i promou la punteria i la coordinació.

Temps aproximat: entre 5 i 10 minuts.

Jugadors: a partir d'1 jugador.

Material: Tauler amb forats amb puntuació.
Deu boles de fusta.

Objectiu del joc: Aconseguir la màxima puntuació col·locant les boles als diferents forats del tauler.

Desenvolupament del joc

El tauler de joc s'ha de col·locar paral·lel al terra i lleugerament inclinat. Per torns, cada jugador o jugadora ha de llançar les 10 boles de fusta, d'una en una, als forats situats al final del tauler.

A l'hora de llançar, el jugador no podrà traspasar el límit de llançament (fusta creuada al principi del tauler), però totes les boles que retornin a l'espai de llançament es podran tornar a llançar. L'habilitat i la precisió són la clau d'aquest billar.

Guanyarà el joc el jugador o jugadora que aconsegueixi sumar més punts en la seva tirada.



● El martell

Joc tradicional de destresa, on la capacitat d'atenció i l'habilitat dels jugadors seran fonamentals per evitar que els altres jugadors marquin al seu costat.

Temps aproximat: entre 10 i 15 minuts.

Jugadors: 4 jugadors.

Material: Tauler de joc.
Bola de fusta.
Quatre martells de fusta.

Objectiu del joc: Defensar les dues porteries pròpies amb l'ajuda d'un petit martell de fusta.

Desenvolupament del joc:

Els participants se situen als quatre costats del tauler i agafen el martell de fusta corresponent.

Per començar el joc, es deixa que la bola caigui pel seu propi pes al mig del tauler. Els jugadors i jugadores hauran de defensar les seves porteries amb el martell, evitant que hi entri la bola i colpejar-la per intentar introduir-la dins les porteries dels altres jugadors.

El martell s'haurà de situar durant tota l'estona al camp de cada jugador, sense que pugui traspasar en cap moment aquest límit.



Guanyarà el joc la persona que hagi encaixat menys "gols" durant la partida.

● **Espirale**

Joc popular que desenvolupa la precisió i l'habilitat dels jugadors.

Temps aproximat: aproximadament 5 minuts.

Jugadors: 1 o més jugadors.

Material: Circuit metàl·lic.
Anella amb mànec per resseguir la figura.

Objectiu del joc: Realitzar tot el circuit sense que l'anella faci contacte amb l'espiral.

Desenvolupament del joc:

El jugador o jugadora s'haurà de situar davant de l'espiral i agafar l'anella pel mànec. Amb molta cura i precisió, el jugador o jugadora haurà de resseguir el circuit sense que l'anella toqui l'espiral.

Un senyal sonor indica si es produeix un contacte entre l'anella i el tub del recorregut. Si durant el recorregut hi ha un contacte, el jugador o jugadora haurà de tornar a començar des del principi.



Tot i ser un joc individual, se li pot afegir un al·licient de temps i fer petites competicions entre diversos jugadors o jugadores per veure qui ressegueix l'espiral més ràpidament.

6. Muntatge i dinamització

On muntar l'activitat

El material del bagul compta amb tot el que cal per gaudir de les quatre propostes de joc. La seva versatilitat permet la instal·lació a diferents escenaris, adequant la distribució dels jocs a les dimensions de cada espai i sent una proposta vàlida tant per a interiors com per a exteriors.

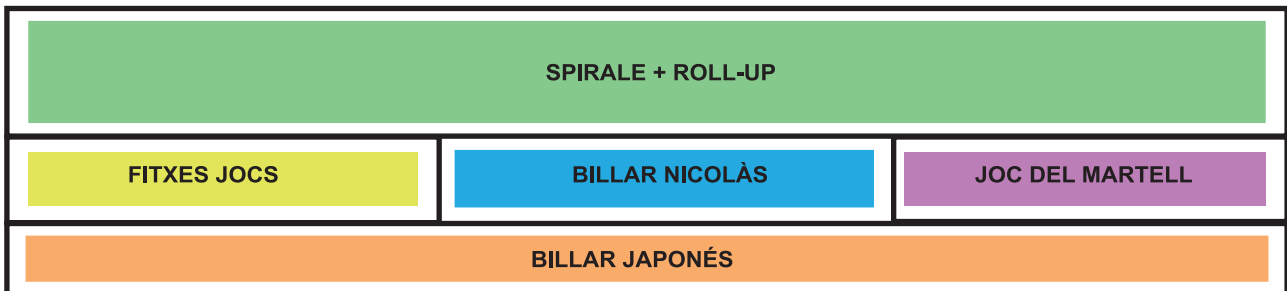
Com muntar-la

Per a un muntatge correcte de l'activitat, a més del material que recull el bagul, és necessari disposar de quatre taules per col·locar-hi els jocs. El bagul porta també una pantalla enrotllable fàcil de muntar per donar publicitat a l'activitat.



El bagul

El bagul disposa d'uns compartiments on allotjar els jocs un cop acaba l'activitat. A continuació s'adjunta un croquis per facilitar-ne la recollida final:



A qui adreçar-la

Els jocs del bagul requereixen una certa habilitat i destresa dels participants, fet que permet adreçar-lo a un ampli ventall d'edats.

Tanmateix, aquests jocs són molt adients per a treballar des d'una perspectiva sociocultural, ja que possibiliten el joc en grup amb un plantejament d'activitat que afavoreix la relació intergeneracional.

Com dinamitzar-la

Tot i que les regles dels jocs són força intuïtives, per a un bon funcionament de l'activitat es recomana comptar amb dinamitzadors que les expliquin i vetllin per un ús correcte del material.

El paper fonamental d'aquests dinamitzadors consisteix a explicar la dinàmica dels jocs, acompanyar els participants en les primeres partides, aclarir els dubtes que puguin sorgir i garantir un flux adient de participants en les diverses propostes. Amb una o dues persones realitzant aquesta funció pot ser suficient.

D'altra banda, el material és prou versàtil per poder enriquir-se amb certes dinàmiques de participació. En alguns casos es poden muntar dinàmiques de participació per parelles o fins i tot per equips mitjançant l'organització de campionats per tal de fer més atractiva i engrescadora la participació.



